

Revideret langtidsbudget og ændret tilbagebetalingstid på gæld til finansiering af anlægsfordyrelsen fra 2023

Sagsfremstillingen fremsendes med henblik på, at ejerkommunerne og Region Hovedstaden indhenter mandat i egne politiske fora til en endelig behandling af sagen på selskabets interessentskabsmøde den 4. april 2024.

Baggrund

Letbanens økonomi er tilrettelagt som en samlet økonomi, der inkluderer både udgifter til anlægsomkostninger (anlæg af banen), driftsrelaterede anlægsomkostninger (f.eks. køb af tog, kørestrømsmaster osv.), reinvesteringer, driftsomkostninger og passagerindtægter.

Til afvikling af selskabets gæld betaler ejerne – 11 kommuner og Region Hovedstaden – et fast årligt beløb til selskabet i henhold til de indgåede betalingsaftaler i forbindelse med stiftelsen af Hovedstadens Letbane I/S.

I sommer 2023 førte en gennemgribende revurdering af projektets anlægsbudget til en opskrivning af projektets anlægsbudget på 1,1 mia. kr. inkl. reserver. Det samlede anlægsbudget er dermed nu på 9,3 mia. kr.

De årlige indbetalinger fra ejerne forhøjes, så det svarer til det nye budget. Den nuværende økonomi er i juni 2023 godkendt med forudsætningen om, at ejerne betaler et fast beløb årligt til selskabet med henblik på, at den samlede anlægsgæld skal være tilbagebetalt i 2069. Dette indebærer en forlængelse af tilbagebetalingstiden med 10 år.

På vegne af ejerkredsen skrev Region Hovedstaden og Gladsaxe Kommune hhv. den 9. maj og den 7. juni 2023 til transportministeren med henblik på at få muliggjort en forlængelse af tilbagebetalingstiden. Transportministeriet meddelte den 18. september 2023, at ministeren ikke havde mulighed for at imødekomme ejernes ønske.

Nyt scenarie

På baggrund af ministerens meddelelse om ikke at kunne imødekomme ejernes ønske om forlængelse af tilbagebetalingstiden bad ejerne på kvartalsmøde den 19. december 2023 selskabet om at se på andre mulige scenarier for tilbagebetaling af gælden.

Nedenfor præsenteres et scenarie for ændret tilbagebetaling – scenarie D. Scenariet er sammenlignet med de tidligere modeller. Selskabet har lavet nedenstående beregninger med udgangspunkt i det langtidsbudget bestyrelsen godkendte på bestyrelsesmødet i juni 2023.

Den årlige ekstrabetaling fra ejerne i langtidsbudgettet fra juni 2023 er på 33 mio. kr. årligt i 2023-priser med betalingsstart i 2025 (scenarie A). Ejerne har efterfølgende besluttet at ekstrabetalingen (samt betaling til de driftsrelaterede anlægsinvesteringer) først skal begynde i 2026, hvilket medfører at ekstrabetalingen stiger til 38 mio. kr. årligt i 2023-priser (scenarie B).

I det tilfælde hvor afdragsperioden ikke forlænges vil ekstrabetalingen stige med 50 mio. kr. – til i alt 88 mio. kr. årligt (scenarie C).

Tabel 1: Scenarier for tilbagebetaling af gæld, årlig ekstra betaling

2023-priser (mio. kr.)	Kommunerne	Region Hovedstaden	Total
Gældende langtidsbudget med forlængelse til 2069 med start i 2025 (scenarie A)	19	14	33
Gældende langtidsbudget med forlængelse til 2069 (scenarie B)	22	16	38
Gældende langtidsbudget uden forlængelse til 2069 (scenarie C)	50	38	88
Ændret afdragsprofil (scenarie D – trin 1)	37	28	65
Udskillelse af 25-års reinvesteringen (scenarie D – trin 2)	25	18	43

Scenarie D – to trin

Scenarie D bygger på en model med to trin, jf. figuren ovenfor.

Det første trin går på, at afdragsprofilen ændres, således de enkelte års lånoptagelser får hver deres afdragshorisont på 40 år. Første lånoptagelse i 2016 vil således være afdraget i 2056, mens sidste lånoptagelser i anlægsperioden er i 2025, og denne vil således være afdraget i 2065. Gælden vil derved være afdraget i 2065 og fortsat afviklet indenfor anlæggets levetid. Den årlige ekstrabetaling fra 2026 vil således kunne reduceres til 65 mio. kr. i 2023-priser (scenarie D – trin 1). I det nuværende langtidsbudget er alle lån uanset lånoptagelse tidspunkt sat til at være afdraget i 2059/2069.

Andet trin i scenarie D bygger videre på ovenstående og indeholder udover en ændret afdragsprofil også en forudsætning om, at finansieringen af 25-års reinvesteringen (indkøb af nye tog) udskilles. Udover at ændre afdragsprofilen, vil ejernes ekstrabetaling fra 2026 kunne reduceres til 43 mio. kr. årligt i 2023-priser.

Ved en særskilt finansiering af 25-års reinvesteringen vil året for tilbagebetalingen af selskabets gæld forlænges. Med en startbetaling i 2050 på 152 mio. kr. i 2023-priser, svarende til 15 pct. af lånebeløbet til 25 års investeringen (budgettet) og med en årlig betaling på 37 mio. kr. i 2023-priser (beregnet ud fra en lånehorisont på 40 år) vil selskabet gæld være afviklet i 2072. Dette vil således fortsat være indenfor anlæggets levetid. Det forudsatte driftsoverskud i selskabet i perioden frem til 2072 vil i dette scenarie bidrage til finansiering af 25-års reinvesteringerne. Nedenstående tabeller viser de årlige tilbagebetalinger i perioden 2026-2072 i henholdsvis 2023-priser (tabel 2.1) og 2024-priser (tabel 2.2.)

Tabel 2.1: Scenarie D tilbagebetaling af gæld – ejernes årlige indskud

2023-priser (mio. kr.)		2026-2049	2050	2051-2056	2057-2059	2060-2065	2066-2072
Udskillelse af 25-års reinv.	Anlæg A	135	135	135	133 - 128	114 - 18	0
	Anlæg D	99	99	99	97 - 94	83 - 13	0
	Ekstra betaling	43	43	43	43 - 41	36 - 5	0
	25-års reinv.	0	152	37	37	37	37
Total		277	429	314	310 - 300	270 - 73	37

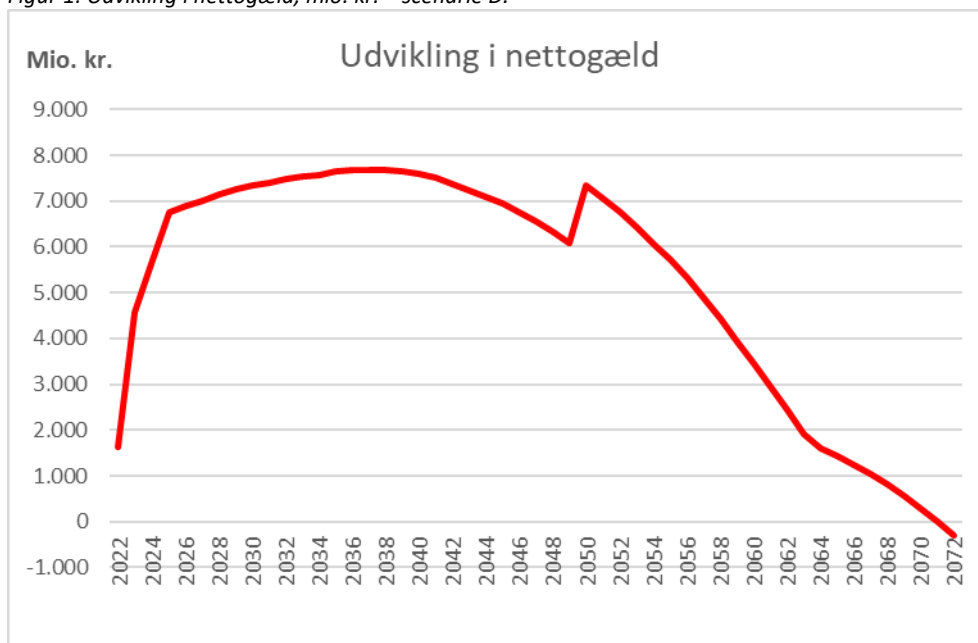
Tabel 2.2: Scenarie D tilbagebetaling af gæld – ejernes årlige indskud

2024-priser (mio. kr.)		2026-2049	2050	2051-2056	2057-2059	2060-2065	2066-2072
Udskillelse af 25-års reinv.	Anlæg A	145	145	145	143 - 138	122 - 19	0
	Anlæg D	107	107	107	105 - 101	90 - 14	0
	Ekstra betaling	45	45	45	44 - 42	38 - 6	0
	25-års reinv.	0	171	42	42	42	42
Total		297	468	339	334 - 323	292 - 81	42

Scenarie D vurderes at ligge inden for Indenrigsministeriets løbetidsbestemmelser i hhv. den kommunal- og regionale lånebekendtgørelse, i det gælden afdrages inden for 40 år fra lånoptagelsestidspunktet. Ligeledes er gælden afviklet inden for anlæggets forudsatte levetid. Dermed kan der ved en forlængelse af afdragsperioden fortsat stilles sikkerhed for lånet gennem projektets egenverdi.

I scenarie D vil ejernes indskud til 25 års reinvesteringen indgå som en del af betalingsaftalerne, således selskabet fortsat har sikkerhed for finansiering af nytogflåde efter 25 års drift.

Figur 1: Udvikling i nettogæld, mio. kr. – scenarie D.

Scenarie D er en finansiel holdbar løsning for finansieringen af Hovedstadens Letbane, som vurderes at kunne håndteres i de enkelte ejeres respektive budgetter, og som ikke indebærer yderligere statslig medfinansiering.

Videre proces

Selskabets bestyrelse godkendte på et ekstraordinært bestyrelsesmøde den 23. januar 2024 scenarie D. Herefter skal sagen, jf. selskabets vedtægter, forelægges for interessenterne til godkendelse på interessentskabsmøde d. 4. april 2024.

Til brug for de enkelte ejeres behandling af sagen forud for interessentskabsmøde har selskabet her samlet en sag med det reviderede langtidsbudget med en ændret tilbagebetalingstid inkl. opdaterede betalingsaftaler for den enkelte ejer. Disse vedhæftes og sendes enkeltvis til de respektive ejere.

Herefter vil selskabet betegne 2030 som et fikspunkt for, hvornår selskabet igen vurderer projektets totaløkonomi og evt. foretager justeringer i langtidsbudgettet. Årene efter ibrugtagning af banen frem til 2030 vil herefter blive refereret til "ibrugtagningsårene". Dermed vil selskabet skabe ro om totaløkonomien for projektet, og forventningsafstemme med ejerne, at næste mulige revision af økonomien sker, når projektet er på den anden side af anlægsfase. Dermed har banen været i drift i nogle år og der er en afklaring om evt. voldgiftssager, således grundlaget for opdatering af økonomien er til stede.

Tillæg 2 til aftale om betaling af den 18. juni 2014 ("Betalingsaftalen")

Mellem

Hovedstadens Letbane I/S (tidligere Ring 3 Letbane I/S)
CVR-nummer: 36032499
Metrovej 5
2300 København S

Og

Rødovre Kommune
CVR-nummer: 65307316
Rødovre Parkvej 150
2610 Rødovre
("Kommunen")

1. Baggrund

1.1 Den 22. juni 2023 besluttede ejerkredsen på et ekstraordinært interessentskabsmøde en forøgelse af anlægsbudgettet for letbanen med 1,1 mia. kr. inkl. reserver.

1.2 Den 4. april 2024 besluttede ejerkredsen, at

- forøgelsen af anlægsbudgettet skulle finansieres med en opskrivning af ejernes årlige indskud fra og med 2026.
- ensrette betalingerne vedr. anlæg D med ekstrabetalingerne for anlæg A, så de også starter i 2026.
- ændre afdragsprofilen således at de enkelte års lånoptagelser får hver deres afdragshorisont på 40 år.
- Finansieringen af 25-års-reinvesteringen (indkøb af nye tog mm.) udskilles og sker ved særskilt betaling

1.3 Som konsekvens heraf

- opskrives kommunens årlige indskud og pkt. 2 i tillæg 1 til betalingsaftalen mellem Hovedstadens Letbane I/S og kommunen ændres og erstattes af nedenstående pkt. 2
- udmøntes sidste afsnit i pkt. 3 i betalingsaftalen mellem Hovedstadens Letbane I/S og kommunen "*Kommunerne indbetaler første gang på tidspunktet, hvor letbanen overgår til passagerdrift. I efterfølgende kalenderår indbetales beløbet senest 1. oktober. Eventuelle reguleringer i indskuddene som følge af ændrede investeringer relateret til drift og dertil knyttede finansieringsomkostninger fastlægges endeligt i en betalingsplan senest et år før letbanen overgår til passagerdrift*" med nedenstående pkt. 3

2. Betaling af indskud til finansiering af anlægsomkostningerne

2.1 Kommunens andel af indskuddet finansieres ved årlige betalinger.

2.2 I Perioden 2014-2016 betaler Kommunen hvert år senest pr. 1. oktober kr. 2.290.000 i 2013-priser til Hovedstadens Letbane I/S.

2.3 I 2017 betaler Kommunen senest pr. 1. marts kr. 1.125.000 og senest pr. 1. oktober kr. 953.000 i 2013-priser til Hovedstadens Letbane I/S.

2.4 I perioden 2018-2025 betaler Kommunen hvert år senest pr. 1. oktober kr. 2.078.000 i 2013-priser til Hovedstadens Letbane I/S.

2.5 I perioden 2026-2065 betaler Kommunen hvert år senest pr. 1. oktober beløbet som fremgår af nedenstående skema (beløbene er i 2024-priser).

Årstal	Rødovre Kommune
2026-2056	3.604.000
2057	3.552.000
2058	3.552.000
2059	3.421.000
2060	3.029.000
2061	2.925.000
2062	2.611.000
2063	2.402.000
2064	997.000
2065	471.000

2.6 Kommunen kan til enhver tid vælge at indbetale sit indskud til anlægsomkostningerne hurtigere end fastsat i betalingsplanen.

3. Betaling til finansiering af anlæg D samt fordeling af driftstilskud

3.1 Kommunen indbetaler første gang i 2026. Beløbet indbetales årligt senest 1. oktober. Det årlige beløb for kommunen fremgår af nedenstående skema (beløbene er i 2024-priser). Det årlige beløb er fordelt mellem ejerne ud fra gældende ejerandel.

Årstal	Rødovre Kommune
2026-2056	2.125.000
2057	2.095.000
2058	2.095.000
2059	2.018.000
2060	1.786.000
2061	1.725.000
2062	1.540.000
2063	1.417.000
2064	588.000
2065	278.000

3.2 Til finansiering af 25-års reinvesteringerne aftales at kommunen i år 2050 indbetaler 3.444.000 kr. i 2024-priser og efterfølgende i perioden 2051 – 2072 betaler 837.000 kr. i 2024-priser. Beløbene er fordelt mellem ejerne ud fra gældende ejerandel.

4. Underskrifter

4.1 Aftalen udarbejdes i to eksemplarer, der underskrives af Hovedstadens Letbane I/S og Kommunen, og hvoraf hver opbevarer et eksemplar.

Forudsætningsark - Hovedstadens Letbanes langtidsbudget 2024

Hovedstadens Letbanes langtidsbudget viser forventningerne til den langsigtede økonomiske udvikling i selskabet.

Langtidsbudget 2024 er opdateret med interessentskabets beslutning april 2024 vedrørende finansiering af budgetudvidelsen efter revurdering af projektets anlægsbudget. Finansieringen af budgetudvidelsen sker ved dels at forhøje ejernes indbetalinger fra 2026 og fremefter, dels ved at ændre ejernes afdragsprofil således at de enkelte års lånoptagelser frem mod 2026 får hver deres afdragshorisont på 40 år. Ligeledes udskilles finansieringen af den budgetterede 25-års reinvestering (indkøb af nye tog mm.), så denne finansiering også får sin egen særskilte afdragshorisont.

Forudsætninger for langtidsbudgettet

Langtidsbudgettet er angivet i løbende priser:

Anlægsomkostninger

1. Anlægsomkostningerne til etablering af en letbane på Ring 3 er fastlagt med udgangspunkt i det godkendte reviderede anlægsbudget for gennemførelse af letbanen på Ring 3 fra juni 2023. Totaludgiften er på 7,6 mia. kr. i 2024-priser.
2. Reinvesteringerne i forbindelse med letbanen på Ring 3 er baseret på forudsætningerne i principaftalen og udgør hvert 10. år 41 mio. kr. og hvert 25. år 1.142 mio. kr. i 2024-priser.

Driftsrelaterede anlægsinvesteringer

3. De driftsrelaterede anlægsinvesteringer i forbindelse med etablering af en letbane på Ring 3 er fastlagt med udgangspunkt i det godkendte reviderede anlægsbudget for gennemførelse af letbanen på Ring 3 fra juni 2023. Dette budget er på 1,7 mia. kr. i 2024-priser.

Driftsresultat

4. Passagertallene er fastlagt med udgangspunkt i passagerprognose baseret på den senest opdaterede trafikmodel. I perioden 2025-2030 er der forudsat et trafikalt passagerindsving.
5. Ved takstforudsætningerne er der taget udgangspunkt i den realiserede passagerøkonomi i 2022 for buslinje 300S. Den gennemsnitlige pris pr. passager er fremskrevet til 2024-priser med det udmeldte takststigningsloft. Desuden er der efter 2024 indarbejdet en forventet takstudvikling ud fra forventningerne i Konvergensprogram 2022 og Transportøkonomiske enhedspriser.
6. Driftsudgifterne er estimeret med udgangspunkt i de indgåede drifts- og vedligeholdelseskontrakter.

Til imødegåelse af forventelige meromkostninger vedrørende driften af letbanen er der indarbejdet en årlig driftsreserve.

Finansiering

7. Ejernes årlige indbetalinger til finansiering af anlægsomkostninger er baseret på de indgåede betalingsaftaler i forbindelse med selskabets stiftelse. Betalingerne til og med 2025 udgør 81 mio. kr. samlet for kommunerne og 68 mio. kr. for Region Hovedstaden.

De årlige indbetalinger er fra og med 2026 forhøjet på baggrund af det reviderede anlægsbudget og den ændrede afdragsprofil. Kommunernes samlede årlige betaling fra 2026 udgør herefter 102 mio. kr. og Regionens betaling udgør 88 mio. kr. i 2024-priser. Indbetalingerne løber frem til 2065 og falder i perioden 2057 – 2065 forholdsmæssigt i forhold til lånoptagelsen.

8. Ved letbanens overgang til passagerdrift er indarbejdet en årlig indbetaling til finansiering af driftsrelaterede anlægsinvesteringer inkl. reinvesteringer. Kommunernes samlede årlige betaling udgør 60 mio. kr. i 2024-priser, og Region Hovedstadens årlige betaling udgør 47 mio. kr. i 2024-priser. Indbetalingerne starter i 2026 løber frem til 2065 og falder i perioden 2057-2065 forholdsmæssigt i forhold til lånoptagelsen.
9. Til finansiering af 25-års reinvesteringen indbetaler ejerne i 2050, 171 mio. kr. (2024-priser) svarende til 15 pct. af lånebeløbet til 25-års reinvesteringen (indkøb af nye tog mm.) samt 42 mio. kr. (2024-priser) årligt i perioden 2051 – 2072.

Øvrige forhold

10. Letbanen er momsregistreret, hvorfor selskabets nettoindtægter fra drift af letbanen er fratrukket moms, mens momsudgifter ved anlæg af letbanen afløftes.
11. Ved forrentning af gæld tages højde for selskabets aftaler om renteafdækning. Gæld ud over renteafdækning forrentes med en realrente på 3 pct. p.a. På kort sigt tages desuden hensyn til selskabets faktiske renteforventninger.
12. Det forudsættes, at alle priser efter 2024 stiger med 2 pct. p.a.

Langtidsbudget for 2024 for Hovedstadens Letbane - januar 2024

(mio.kr.) løbende priser

Realrente (gæld) 3%
 Inflation 2%

Årstal	Indbetalinger til finansiering af anlægsinvesteringer			Anlægs-omk.	Drifts-inv.	Indbetalinger til finansiering af driftsinvesteringer		Drifts-indtægter	Drifts-udgifter	Drifts-resultat	Likviditet	Rente	Bevægelse	Netto-gæld primo	Netto-gæld ultimo
	Staten	Region	Kommuner			Region	Kommuner								
2023	166	61	72	-2.000	-391	0	0	0	0	0	-2.092	-60	-2.152	-1.636	-3.788
2024	0	68	81	-1.478	-448	0	0	0	0	0	-1.776	-100	-1.876	-3.788	-5.665
2025	0	70	82	-619	-386	0	0	23	-149	-126	-978	-187	-1.166	-5.665	-6.830
2026	0	91	106	0	0	48	63	47	-303	-256	52	-219	-167	-6.830	-6.997
2027	0	93	108	0	0	49	64	83	-309	-226	88	-225	-137	-6.997	-7.134
2028	0	95	111	0	0	50	65	121	-322	-201	121	-266	-146	-7.134	-7.279
2029	0	97	113	0	0	51	67	162	-336	-174	153	-273	-119	-7.279	-7.399
2030	0	99	115	0	0	52	68	204	-350	-146	188	-278	-90	-7.399	-7.489
2031	0	101	117	0	0	53	69	222	-349	-127	214	-282	-68	-7.489	-7.557
2032	0	103	120	0	0	55	71	236	-358	-121	226	-282	-56	-7.557	-7.613
2033	0	105	122	0	0	56	72	251	-367	-116	239	-284	-46	-7.613	-7.659
2034	0	107	125	0	0	57	73	267	-376	-110	252	-296	-44	-7.659	-7.702
2035	0	109	127	0	-50	58	75	283	-386	-103	215	-299	-84	-7.702	-7.786
2036	0	111	130	0	0	59	76	299	-382	-83	293	-301	-8	-7.786	-7.794
2037	0	113	132	0	0	60	78	317	-392	-76	308	-316	-8	-7.794	-7.802
2038	0	116	135	0	0	61	80	334	-402	-68	323	-316	8	-7.802	-7.794
2039	0	118	138	0	0	63	81	353	-413	-60	339	-315	24	-7.794	-7.770
2040	0	120	140	0	0	64	83	372	-383	-12	396	-330	66	-7.770	-7.704
2041	0	123	143	0	0	65	84	381	-370	11	426	-326	100	-7.704	-7.604
2042	0	125	146	0	0	67	86	391	-364	28	451	-320	131	-7.604	-7.473
2043	0	128	149	0	0	68	88	401	-371	30	462	-313	149	-7.473	-7.324
2044	0	130	152	0	0	69	90	412	-379	32	473	-306	168	-7.324	-7.156
2045	0	133	155	0	-61	71	91	423	-387	35	423	-311	112	-7.156	-7.044
2046	0	136	158	0	0	72	93	433	-396	38	496	-304	192	-7.044	-6.852
2047	0	138	161	0	0	73	95	445	-404	41	508	-309	199	-6.852	-6.653
2048	0	141	164	0	0	75	97	456	-413	43	521	-299	222	-6.653	-6.431
2049	0	144	168	0	0	76	99	468	-422	46	533	-288	246	-6.431	-6.185
2050	0	270	334	0	-1.911	78	101	480	-430	50	-1.079	-316	-1.394	-6.185	-7.580
2051	0	180	215	0	0	79	103	492	-440	53	630	-343	287	-7.580	-7.292
2052	0	184	219	0	0	81	105	505	-449	56	645	-328	317	-7.292	-6.975
2053	0	187	224	0	0	83	107	518	-459	59	660	-339	321	-6.975	-6.654
2054	0	191	228	0	0	84	109	531	-468	63	676	-322	353	-6.654	-6.301
2055	0	195	233	0	-75	86	111	545	-478	67	617	-327	289	-6.301	-6.012
2056	0	199	237	0	0	88	114	559	-488	70	708	-283	425	-6.012	-5.587
2057	0	200	239	0	0	88	114	573	-498	75	717	-261	455	-5.587	-5.131
2058	0	204	244	0	0	90	116	588	-509	79	734	-238	495	-5.131	-4.636
2059	0	202	241	0	0	88	114	603	-518	85	731	-214	517	-4.636	-4.119
2060	0	187	224	0	0	80	103	618	-524	94	687	-189	498	-4.119	-3.620
2061	0	185	222	0	0	79	102	634	-534	99	687	-164	523	-3.620	-3.097
2062	0	173	207	0	0	72	93	650	-542	108	653	-139	514	-3.097	-2.583
2063	0	165	199	0	0	67	87	666	-551	116	634	-113	520	-2.583	-2.063
2064	0	93	115	0	0	28	37	683	-544	139	412	-93	319	-2.063	-1.744
2065	0	66	83	0	-91	14	18	700	-548	152	242	-81	161	-1.744	-1.583
2066	0	41	54	0	0	0	0	718	-554	164	260	-73	187	-1.583	-1.396
2067	0	42	56	0	0	0	0	736	-566	171	268	-63	205	-1.396	-1.191
2068	0	43	57	0	0	0	0	755	-578	177	277	-53	224	-1.191	-967
2069	0	44	58	0	0	0	0	774	-590	184	285	-41	244	-967	-722
2070	0	44	59	0	0	0	0	793	-603	191	294	-29	265	-722	-457
2071	0	45	60	0	0	0	0	813	-615	198	303	-15	288	-457	-169
2072	0	46	61	0	0	0	0	834	-629	205	313	-1	312	-169	143